

Rapport årsmøteforslag 2017

Telemark Arbeiderparti

Innhold

KLIMA:.....	3
SAMFERDSEL.....	4
Vei:.....	4
Jernbane:.....	4
Fly:.....	5
SKOTFOSSVEIEN	6
SKATT – FINANSIERER FELLES VELFERD	7
Klimaavgifter	8
INDUSTRI.....	8
Sats på Frier Vest	8
Stopp salget av Norge.....	9
Det grønne skiftet.....	9
ARBEID TIL ALLE ER JOBB NR. 1.....	9
Virkemiddelapparatet	9
Et arbeidsliv i livsløpsperspektiv.	9
Heltid en rettighet	10
Unge i arbeid.....	10
Trygghet i arbeid	10
Forby lysfiske:	10
Uttalelse H: Dyrevelferd.....	11
NEI til konkurranseutsetting av Sørlandsbanen	12
Behov for kartlegging av mineralressurser på Fensfeltet i Nome	12
Reversering av energiloven	13
Næring og miljø hånd i hånd	13
Kapitaliseringsrenta	14
Uttalelse D: Forsvar og våpeneksport	14
Uttalelse F: Integrering er nøkkelen.....	16
Flytte ut statlige arbeidsplasser	17
Fraktutjevning på drivstoffpriser	17
Arbeiderpartiet vil øke innsatsen mot spillavhengighet.....	18
Studenter og tannhelse	19
Et barnevern til det beste for landets barn	20
E-elevtjenester	23
Luftambulansetjeneste	24
Bredbånd til hele landet	24
DAB-dekning	24

KLIMA:

Ambisjonene om nullutslippskjøretøy fra 2025 og mulighetene for å fylle våre forpliktelser i Parisavtalen og klimaforliket krever handling. Insentiver for nullutslippskjøretøyer må videreføres. Det er i Telemark i dag ca. 2000 el-biler, og salget gikk ned i 2016. Det er langt mellom ladestasjoner i store deler av Telemark, og enkelte steder fjernes incentiver som gunstige parkeringsordninger. Dette er forhold som bør inngå i en stimuleringspakke for å øke salg og bruk av el-biler i Telemark. Det bør jobbes for at kommuner, fylkeskommunen og andre offentlige arbeidsplasser tar i bruk nullutslippskjøretøy ved kjøp/leie av tjenestebiler. Det er viktig å stimulere til økt bruk av el-sykkel ved å legge til rette for sykkelparkeringer med lading.

Ved innkjøp av ferjemateriell til fylkets ferjestrekninger skal det satses på nullutslippsferjer. Ved nyinvesteringer av materiell til ferjestrekninger i Telemark skal nullutslippsalternativer være en del av anbudsunderlaget. I all produksjon skal det satses på både klimavennlige prosesser og klimavennlige produkter.

Det er viktig at vi tar grep, og finner flere gode muligheter for miljøvennlige løsninger i privathusholdningene. Bærekraftige alternativer, gjenbruk og resirkulering er noe hver enkelt kan og bør ta ansvar for. Nye, smarte løsninger i privathusholdningene skal vi være positive til. Et tiltak kan være å legge til rette for å få opp panting av tomflasker og bokser. Et konkret forslag kan være å sørge for at offentlige søppelkasser har panteringer/panterekkverk hvor panteflasker kan deponeres.

Fylkeskommunale veier har et høyt etterslep på vedlikehold. Bedre tilstand på fylkets veier er et godt klimatiltak, og bør prioriteres fremover, jmf "Veiplan for fred".

Et annet viktig tiltak for miljøet er et bedre busstilbud. Telemark Arbeiderparti vil forsterke busstilbudet i distriktene og i byene. Buss er et godt alternativ til bil og er et viktig steg for å bli mer miljøvennlig. Telemark Arbeiderparti Telemark Arbeiderparti ønsker et billigere busstilbud og at bussene skal gå regelmessig på flere traseer enn i dag.

Kommentar fra stortingsbenken:

Klima er en av de viktige satsingsområdene for Arbeiderpartiet. Flere av temaene i uttalelsen er allerede fulgt opp og endel av den politikken som føres blant annet ble noen av punktene vedtatt i stortingets behandling av avfallsmeldingen. De fleste forslagene blir likevel å følge opp gjennom stortingets behandling av [Klimastrategi for 2030 - norsk omstilling i europeisk samarbeid](#) Meld. St. 41 (2016-2017)

Kommentar frå fylkesordførar:

Vi har starta eit viktig arbeid med ein regional klimaplan. Eit omfattande arbeid med god forankring i næringsliv, organisasjonar osv som skal munne ut i ein konkret plan for korleis vi skal redusere klimaavtrykket i Telemark. Så er det ikkje nok med ein plan. Vi har satt av og bygd opp eit klimafond på ca 10 millionar som skal og kan gå til ulike klimatiltak.

Vidare skal vi sammen med Porsgrunn kommune i 2018 kjøpe inn ny EL-ferje som skal gå i Brevikskjærgården.

Vi har dei siste åra økt vår andel av med EL-biler i den fylkeskommunale bilparken. Sammen med Skien, Porsgrunn, Siljan og Bamble har fylkeskommunen gjennom belønningsmilder eit av norges rimeligaste busstilbud. Det har gitt ein øking i kollektivreisende med 13 % i 2017 i Grenland.

SAMFERDSEL

Vei:

E134 skal være den ene av to prioriterte veisamband mellom Øst- og Vest-Telemark. Arbeiderpartiet forventer at denne veien må sikres sammenhengende utbygging i planperioden uansett økonomisk ramme. Opprusting av en så viktig høgfjellsovergang må ses som en helhet og veien må ha en standard som sikrer at den er åpen hele året. Telemark Arbeiderparti mener prosjektene på E134 må prioriteres i denne rekkefølgen:

1. Haukelitunnelene – Seljestad-Røldal i første del av planperioden.
2. Saggrenda-Gvammen.
3. Gvammen-Vågsli
4. Hordalandsdiagonalen.

Fylkeskommunale veier har et uakseptabelt høyt etterslep på vedlikehold. Telemark Arbeiderparti vil i løpet av kommende fireårs periode prioritere vedlikeholdet av fylkesveiene høyere (satt opp mot nye prosjekter). Når en rekke veier ble overført fra stat til fylkeskommune var det et stort gap på veivedlikehold som det ikke ble kompensert for. Dette etterslepet er etter mange år ikke tatt igjen. Lokale veier er svært viktig for utvikling av Norge og lokalsamfunn. Om en ønsker at hele Norge skal tas i bruk, vil dette være et av de beste virkemidler for å få det til.

Kollektivtrafikken i strøk utenom tettstedene er en stor utfordring for fylkeskommunen. En løsning kan være førerløse busser/minibusser kombinert med en app der folk kan bestille skyss. Slike busser finnes blant annet i Nederland, og det gjøres nå forsøk også i Norge. Et slikt opplegg kan være en god løsning for flere lokalsamfunn i Telemark. Telemark Arbeiderparti ønsker å starte forsøk med førerløse busser/minibusser i fylket.

Jernbane:

Dette er vedtatt i dokumentet Arena Samferdsel:
Dobbeltsporsparsellen på InterCity-strekningen gjennom Søndre Vestfold må planlegges og ferdigstilles innen 2024.

Dobbeltspor Porsgrunn-Skien må planlegges og ferdigstilles innen 2027.

Det må settes av midler til videre planlegging av Grenlandsbanen slik at denne planlegges samtidig med ytre InterCity og ferdigstilles i 2027.

Videre utvikling av eksisterende Sørlandsbane må utredes. Den binder sammen Kongbergregionen, Midt- og Vest-Telemark og Grenland via Bratsbergbanen og er viktig for befolkningen langs strekningen helt frem til Kristiansand. Av hensyn til økningen både i person- og godstransport på bane er det derfor også viktig for Telemark at Kongsbergbanen rustes opp til moderne standard.

Persontrafikken/togtilbudet på Sørlandsbanen gjennom Telemark har vært av vesentlig betydning for utviklingen av midtre og øvre Telemark. Betydningen blir ikke mindre i fremtiden, heller tvert om. For å bevare og videreutvikle lokalsamfunnene i disse deler av Telemark er det av avgjørende betydning å ha dette kollektivtilbudet mot Oslo og mot Kristiansand/Stavanger. Dette gjelder for ordinær persontrafikk for studenter mellom universiteter/høyskoler, for pendlere og for næringslivet. Det er et betydelig miljøaspekt i tilbudet, da det med stor sannsynlighet vil bli slik at dersom togtilbudet til persontrafikken blir dårligere - i verste fall faller bort - vil bilen bli alternativet. Telemark Arbeiderparti vil ta initiativ til at det blir utarbeidet konkrete planer for

passasjertogtilbudet på Sørlandsbanen gjennom Midt-Telemark når Grenlandsbanen realiseres. Disse planene må være klare for igangsettelse når sammenkoblingen finner sted.

Tinnosbanen er eid av jernbaneverket og har ikke hatt togdrift siden 2009. Tinnosbanen er et viktig objekt i UNESCO verdensarvstatus, og staten har, i og med sin tilslutning til avtalen, garantert for istandsetting av banen. Telemark Arbeiderparti ønsker en oppgradering av banen til kommersiell drift og ikke bare la den forbli en museumsbane. Dette er også i tråd med signalene fra Jernbaneverket. Telemark Arbeiderparti ser det også som viktig at Tinnosbanen skal brukes til transport av tømmer og ser den store miljøgevinsten ved å legge til rette for det. I den forbindelse er det vesentlig at det anlegges en tømmerterminal ved Gransherad stasjon.

Overføring av store deler av person- og godstransport fra fly-, bil- og trailer til elektrisk jernbane, vil bidra til at Norge når sine klimamål, og det vil også styrke sysselsetting og konkurranseevne. Lyntog har en større mobilitet og kan gi reisende et mye bedre tilbud ved stopp ved stasjoner underveis. Det vil bety veldig mye for utvikling i distriktene, og det vil gi grunnlag for vekst i arbeidsplasser og bosetting langs høyhastighetsbanene. Telemark Arbeiderparti vil ha en økt satsing på høyhastighetsbaner i Norge for å binde landet sammen via framtidssrette og klimavennlige løsninger. Høyhastighetstog kan erstatte passasjer- og godstransport til fordel for fly- og veitransport over store distanser mellom våre storbyer.

Bane må få en langt mer fremtredende rolle for lokaltrafikken i Grenland. Eksisterende bane til Brevik, Notodden og det nye dobbeltsporet til Larvik gir store muligheter som bør utnyttes.

Fly:

Telemark Arbeiderparti vil at Notodden Flyplass skal oppgraderes og bli regionflyplass.

Telemark Arbeiderparti vil at flyplassen skal få realisert sitt potensial som nærflyplass for deler av næringslivet i Telemark og Kongsbergregionen.

En forutsetning for dette er at det finansieres med statlige midler.

Telemark Arbeiderparti støtter arbeidet med etablering av Pilot Flyskole på Notodden.

Telemarks viktigste flyplass er Torp lufthavn. Vi ønsker en oppgradering og utvikling av Torp lufthavn med flere flyruter og en togstasjon på terminalen. Økt kapasitet på Torp er et godt alternativ til tredje rullebane på Gardermoen.

Kommentar fra fylkesordfører:

1. Haukelitunnelene – Seljestad-Røldal i første del av planperioden.

2. Saggrenda-Gvammen.

3. Gvammen-Vågsli

4. Hordalandsdiagonalen

Dette var Telemark fylkeskommunes offisielle innspill til NTP.

Vedrørende fylkesvegar så la vi på bordet tidenes satsing på fylkesvegar i budsjettet for 2018. Med pakka vi kalla «Vei i Vellinga» la vi inn 200 millonar ekstra til samferdsel i 2018/2019.

Til sammen brukar vi nesten 1 milliard på samferdsel i 2018.

153 *Til jernbane: Eksisterende sørlandsbane er konkurranseutsatt. Fylkeskommunen har*
154 *i konsultasjonsmøter med mulige nye operatører vært tydelig på forventingene*
155 *skissert i teksten vedtatt av årsmøtet. Fylkeskommunen har spilt inn samme*
156 *prioritering som årsmøtevedtaket viser til knyttet til intercity og sammenkobling.*
157 *Vi har gjennom østlandssamarbeidet vedtatt ulike uttaler der vi er bekymra for*
158 *framdrifta. Nå seinast ifbm Bane Nor sine innspill til jernbanedirektoratets*
159 *handlingsplan*

160 *Fylkeskommunen har blitt medlemmer av lyntogforum for 2018*
161 *Vedrørende bane, så er dette spilt inn, og blir vesentlig i arbeidet med*
162 *byvekstavtale*
163 *Vedrørende flyplass, så har fylkeskommunen løyvd 10 millionar fordelt på 3 år til eit*
164 *næringsprisjekt på Notodden flyplass.*

165

166 **SKOTFOSSVEIEN**

167 Forslag:

168 Det politiske flertallet i Bystyret i Skien må vedta GS-veien lagt inn i Bypakka fra 2018, og
169 videre må alle krefter sørge for at Fylkespolitikere også følger opp dette.

170 Skotfossveien må – spesielt på grunn av at den er smal og svingete – få et betydelig
171 bedre vintervedlikehold enn i dag

172 Begrunnelse:

173 Det har gjentatte ganger vært slått fast av politikere i Fylket, i kommunen, i media og fra
174 lag og foreninger, foreldre og andre at forholdene langs Skotfossveien er svært farlig –
175 spesielt for myke trafikanter.

176 Det gjelder særlig disse forholdene:

- 177 • Veien er smal og svingete og uoversiktlig mange steder,
- 178 • Vintervedlikeholdet er på sparebluss, Mange utforkjøringer, kører fordi folk ikke tør
- 179 kjøre på glatta, busser som glir på den glatte veien, mange utforkjøringer og
- 180 bulkinger – i det hele tatt svært mange farlige situasjoner – som vi ikke lenger kan
- 181 leve med.
- 182 • Busstilbudet er dårlig noe som fører til økt bilbruk.
- 183 • Mangel på fortau/Gang- og sykkelvei er fortsatt – etter mange års utrettelig kamp
- 184 fra bekymrede foreldre til barn- og unge ikke en realitet.

185 Det er mange som stiller spørsmålet om hvordan ansvarlig personer og organer kan se
186 dette skje over år.

187 Skotfoss Arbeiderlag har satt opp dette som en hovedsak i sitt program. Vi gikk til valg på
188 at «Vi kan – gjøre noe med det». På et større folkemøte i september 2016 i regi av
189 Skotfoss Arbeiderlag ble det for første gang sagt at man hadde satt i gang planarbeidet
190 med GS-vei. En skisse til trase ble senere vist på et nytt møte.

191 Det som er viktig er likevel at prosjektet finner en finansiering. Skotfossbeboerne betaler
192 mye i bompenger slik bommene er satt opp i Grenland. Og det er på tide at disse midlene
193 kan gå tilbake til innbyggerne i form av finansiering av GS-veien.

194 Vedtak:

195 Årsmøtet støtter intensjonen, og forslaget om utbedringer av Skotfossveien oversendes
196 til den pågående byutredningen i "Bypakke Grenland".
197

198 *Kommentar fra fylkesordfører:*

199 *Dette er spilt inn til hovedrevisjon av bypakka som skal gjennomføres i 2018.*
200

201 **SKATT – FINANSIERER FELLES VELFERD**

202 Et effektivt og omfordelende skattesystem er avgjørende både for å finansiere velferd og
203 for en rimelig inntektsfordeling etter skatt. En sterk offentlig sektor legger grunnlaget for
204 verdiskaping i bedriftene, mens effektiv verdiskaping i privat sektor legger grunnlaget
205 for velferdsstaten.

206 Arbeiderpartiet ønsker et skattesystem som både legger til rette for gode rammevilkår for
207 næringslivet, og som brukes til å utjevne sosiale forskjeller. Telemark Arbeiderparti
208 ønsker et samfunn med små forskjeller og like muligheter for alle. Å redusere forskjellene
209 mellom folk er helt avgjørende for den norske modellen. Gjennom et progressivt
210 skattesystem, hvor de som har mest betaler mest, kan vi redusere forskjellene og bidra
211 til økt økonomisk vekst.

212 Perspektivmeldingen fra 2013 forteller at om ikke nødvendige grep foretas, vil
213 velferdsstaten gå med 600 milliarder i underskudd innen 2060. Det generelle
214 skattenivået må derfor ligge på et nivå som sikrer en bærekraftig velferdsstat, også for
215 fremtiden. Derfor mener vi det er nødvendig at noen skatter økes.

216 Arbeiderpartiet ønsker en skatteprofil der de som har gjennomsnittlige inntekter
217 beskattes som i dag, mens formue og høye inntekter får økt beskatning. Vi ønsker å øke
218 bunnfradraget på inntektsskatten, samt redusere satsene for lavinntektsfamilier.
219

220 *Kommentar fra stortingsbenken:*

221 *Det skattemessige uttrykket som er i uttalelsen ble ivarettatt gjennom den*
222 *skatteprofil Arbeiderpartiet forsøkte å få gjennom valgkampen. Selv om uttalelsen*
223 *har vesentlige gode og omfordelende effekter viser det seg at skatt et krevende*
224 *tema Skatt ble en stor sak for Arbeiderpartiet i valgkampen. Utgangspunktet var en*
225 *skatteøkning på 16 MRD kroner hvor hovedutfordringen var å forklare hva disse*
226 *milliardene skulle brukes til. I ettertid er skattesaken tolket som en av flere saker*
227 *som bidro til et dårlig valgresultat.*

228 Deretter fortsetter uttalelsen slik:

229 Dagens boligsituasjon er urettferdig. Telemark Arbeiderparti vil øke satsningen på
230 boligtiltak for at unge skal få bolig både ved å forsterke husbanken, etablere
231 tilskuddsordninger for unge på vei ut i boligmarkedet – og en generell utbyggingspolitikk
232 som legger til rette for unge i etableringsfasen. Telemark Arbeiderparti vil gjøre det mindre
233 lønnsomt å investere i bolig, derfor vil vi vurdere å øke ligningsverdien på
234 sekundærboliger.

235 *Kommentar fra stortingsbenken:*

236 *Temaet er tatt opp til drøfting med finansfraksjonen, men det er foreløpig ikke*
237 *trukket noen konklusjoner.*
238

239 **Klimaavgifter**

240 Skattesystemet skal også brukes til å redusere klimagassutslippene. I dag er
241 klimaavgifter i ikke-kvotepliktig sektor knyttet til enkelte sektorer og gjenstander som
242 fører til utslipp, som avgift på bil og oljefyr. Men ikke alle sektorer i ikke-kvotepliktig
243 sektor skattlegges i dag. Vi vil videreføre prinsippet om at den som forurensar betaler.

244 Det er en del av den sosialdemokratiske tankegang at alle skal bidra etter evne og derfor
245 er det avgjørende at inntektene fra avgiften også går til å lette byrdene for
246 lavinntektsborgere og familier. Det er galt hvis overgangen til et mer klimavennlig
247 samfunn skal ha for store konsekvenser for lavinntektshusholdninger, og det er viktig at
248 man derfor bruker sosialdemokratisk fordelingspolitikk for å demme opp for disse
249 konsekvensene.

250 Inntektene fra avgiftene burde derfor fortsatt brukes til å subsidiere miljøvennlig
251 alternativer.

252 *Kommentar fra stortingsbenken:*

253 *Partiprogrammet slår nå fast at vi skal: Styrke bruken av klima- og miljøavgifter slik*
254 *at forurensar betaler*

255 *Når det gjelder punktet om at avgiftene bør brukes til å subsidiere miljøvennlige*
256 *alternativer gjøres det allerede i dag f.eks. i forbindelse med bilavgiftene.*

257

258 **INDUSTRI**

259 Prosessindustrien i Grenland er Norges viktigste industrielle cluster. Den er motoren i
260 industri-Telemark og bidrar til verdiskapning, arbeidsplasser og skatteinngang. Dette er
261 en sunn og levedyktig industri, og Telemark Arbeiderparti har et ønske om ytterligere
262 utvikling, innovasjon og vekst for Grenlandsindustrien. Det er derfor viktig å sikre
263 konkurransedyktige rammebetingelser for nye store industriinvesteringer, herunder
264 garanti- og låneforsterkningsordninger. Telemark Arbeiderparti ser det også som viktig å
265 støtte videreføring av klimavennlig reduksjon av CO₂-utslipp hvor Grenlandsbedriftene
266 Norcem, Yara og Gassnova har vært pionerer.

267 Telemark Arbeiderparti mener Regjeringen svikter industrien og de mange mulighetene
268 vi har for økt industriell verdiskapning. Dette startet allerede høsten 2013 da
269 regjeringspartiene la fram sitt første budsjett med forslag om betydelig svekkelse av
270 støtteordning for CO₂ kostnaden i kraftprisen til industrien. Om denne ordningen blir
271 svekket kan det bety at mange industriarbeidsplasser forsvinner ut av landet bort fra ren
272 fornybar vannkraft over til land hvor kraften produseres på sterkt forurenset kullkraft.

273 **Sats på Frier Vest**

274 Telemark Arbeiderparti mener det er behov for en nasjonal satsing på regionale og
275 nasjonale arenaer for industriell etablering.

276 Frier Vest området i Grenland er et strategisk område hvor man raskt kan etablere ny
277 fremtidsrettet industri. Her er nærhet til god industriell infrastruktur.

278 Telemark Arbeiderparti forventer at staten gjennom en aktiv industripolitikk i større grad
279 bidrar til at Norge kan tiltrekke seg industrielle investeringer.

Stopp salget av Norge

Dagens regjering selger våre fellesverdier til private investorer i inn- og utland. Dette er mot vår vilje. Telemark Arbeiderparti ønsker ikke at virksomheter som Telenor, Statoil, NSB, Statkraft, Flytoget, Statskog, forsvarsindustri, Posten ol. skal selges ut hverken helt eller delvis. Disse verdiene eies av nasjonen Norge og ikke av den sittende regjering. Dette har vært skapt av våre forfedre og skal eies av våre etterkommere. Hvis de blir solgt, er de borte for alltid. Det er ikke bare å kjøpe tilbake. I Norge har det også vært en suksesshistorie at vi eier vann, skog, landbruk, olje, gass og fisk sammen. Det har gitt oss viktige arbeidsplasser og store verdier som har bygget opp det velferdssamfunnet vi kjenner. Slik vil vi at det fortsatt skal være! Vi vil sette en stopper for salg av Norge. Vi vil bygge landet, ikke selge det.

Det grønne skiftet

Telemark bør innta en ledende posisjon i Norge i det grønne skiftet. Gjennom det vil et framtidig konkurransedyktig næringsliv utvikles og gi verdiskapning og arbeidsplasser til fylket. Telemark Arbeiderparti må ta initiativ og være pådriver for å legge til rette for dette arbeidet.

Kommentar fra stortingsbenken:

Forslagets intensjoner er ivarettatt i partiprogram og alternativt statsbudsjett. I tillegg jobbes det nå videre med å forsterke og konkretisere industripolitikken for framtida.

ARBEID TIL ALLE ER JOBB NR. 1

For Arbeiderpartiet er arbeid til alle jobb nummer en. Arbeid gir trygghet og frihet for den enkelte, bedre inkludering i samfunnet, økt likestilling og inntekter til fellesskapet. Vi vil legge til rette for at det skapes flere arbeidsplasser. Vår rike tilgang på naturressurser og en befolkning med høy kompetanse er viktige konkurransefortrinn. Derfor er det mulig å ha et næringsliv som driver lønnsomt og med vekst over hele landet. Det er et stort potensiale for arbeidsplasser innenfor energi, skog, fiske og oppdrett, kortreist matproduksjon, mineraler og bergverk. Flere offentlige arbeidsplasser i naturlige vekstsentre i distriktene samtidig med utbygging av en god og effektiv infrastruktur vil gi bedre fordeling av arbeidsplasser og bosetting i Telemark og Norge. Arbeiderpartiet vil føre en aktiv næringspolitikk som legger til rette for et nyskapende, kunnskapsbasert og klimavennlig næringsliv.

Virkemiddelapparatet

Det må bli enklere for bedrifter å fremme søknader i virkemiddelapparatet. Det gjelder både Innovasjon Norge, Forskningsrådet m.fl. Når innvilgede beløp skal utbetales, må prosedyrene være så enkle som mulig.

Telemark Arbeiderparti ønsker økte overføringer til SIVA for å bidra til flere næringsbygg i fylket.

Støtte fra Enova bør innenfor regelverket forutsette produksjon i Norge.

Et arbeidsliv i livsløpsperspektiv

Arbeiderpartiet har alltid vært initiativtaker til de store sosiale reformene som har gitt mulighet til arbeidsdeltakelse for alle. Arbeid løfter mennesker ut av fattigdom, og velferdsordninger må legge til rette for høy arbeidsdeltakelse. Arbeiderpartiet har gitt

324 småbarnsforeldre anledning til å kombinere jobb og familieliv. For å legge til rette for
325 småbarnsforeldres yrkesdeltagelse er det nødvendig med fleksible åpningstider i
326 barnehagene. Dette må styres av kommunene og også gjelde de private barnehagene. Et
327 fleksibelt arbeidsliv er også avgjørende for å ivareta andre omsorgsoppgaver.

328 **Heltid en rettighet**

329 Arbeiderpartiet vil lovfeste retten til heltidsstillinger og styrke retten til økt stilling.

330 **Unge i arbeid**

331 Andelen unge som ikke er i arbeid, har ikke vært så høy på over ti år, og antallet unge
332 uføre øker. Telemark arbeiderparti støtter forslaget om en aktivitetsreform for å hindre at
333 unge faller utenfor arbeidslivet.

334 Viser til forslag til partiprogram fra linje 510-521.

335 **Trygghet i arbeid**

336 Det gode arbeidslivet er under press. Både nasjonalt og internasjonalt ser vi en økende
337 grad av individualisering og nedbygging av arbeidstakernes rettigheter. Sosial dumping,
338 økt bruk av innleie og bemanningsbyråer og uoversiktlig selskapsorganiseringer bidrar til
339 en svekkelse av HMS-arbeidet, arbeidsplassdemokrati og maktbalansen mellom
340 arbeidsgiver og arbeidstaker. Samlet sett truer dette den norske modellen.

341 Telemark Arbeiderparti vil jobbe aktivt for det seriøse arbeidslivet gjennom at
342 Telemarksmodellen mot sosial dumping innføres i alle kommuner og fylkeskommuner.
343 Telemark Arbeiderparti vil gå i front i arbeidet for et seriøst arbeidsliv uten
344 arbeidslivskriminalitet og løfte saken på Arbeiderpartiets landsmøte i 2017.

345 *Kommentar fra stortingsbenken:*

346 *Uttalelsen er omfattende, men store deler av uttalelsen er ivaretatt gjennom*
347 *partiprogrammet for inneværende stortingsperiode samt i vårt alternative budsjett*
348 *for 2018. I tillegg av dette er det av sentralstyret nedsatt en arbeidsgruppe ledet av*
349 *Arild Grande som skal fornye og forsterke arbeidslivspolitikken for en ny framtid.*
350 *Dette er et av de aller viktigste temaene som det må jobbes med fremover og*
351 *dessuten en viktig faglig-politisk sak.*
352

353 **Forby lysfiske:**

354 Da forvaltningen av sild og brisling har ikke vært bærekraftig de siste 50 år, må dette
355 fisket begrenses sterkt. Lysfiskerne fisker opp store mengder av sild og brisling som er
356 maten til de fleste typer fisk, sel og sjøfugler. Lysfisket er årsaken til at det nesten ikke er
357 fisk igjen i skjærgården. I Nordland, Troms og Finnmark har lysfisket vært forbudt i
358 mange år. For å sikre et bærekraftig fiske i skjærgården, bør lysfisket forbys eller
359 forvaltningen av fisket der overføres til fylkes- og kommuneadministrasjonens
360 miljøavdelinger.

361 *Kommentar fra stortingsbenken:*

362 *Spørsmålet om lysfiskets innvirkning på torskebestanden er tatt opp med*
363 *fiskeriministeren og departementet. Svaret derfra oppsummert slik: «Det er for øvrig*
364 *lite trolig at et fravær av torsk i ytre deler av Oslofjorden og deler av Telemark har*
365 *sammenheng med lysfisket etter brisling. Havforskningsinstituttet har ved*
366 *undersøkelser av fiskens mageinnhold funnet at torsk i det alt vesentlige spiser lite*
367 *brisling. Undersøkelsene viste at storparten av torskens mageinnhold var krepsdyr,*

368 *mens brisling utgjorde bare 1 – 2 %. Brisling kan således ikke sies å være et spesielt*
369 *viktig byttedyr for torsk.»*

370 *På bakgrunn av ovenfor nevnte har det ikke vært mulig å etablere tilstrekkelig*
371 *oppmerksomhet på tema. Det bør imidlertid jobbes videre med å få på plass et*
372 *forbud.*

373

374 **Uttalelse H: Dyrevelferd**

375 Testing og forsøk på dyr er i dag svært vanlig. Bamble Arbeiderparti vil begrense bruken
376 av dyreforsøk og på sikt forby. Forsøk på dyr til medisinske formål skal kun brukes når det
377 er helt nødvendig og i tilfeller hvor det ikke finnes andre alternativer. Arbeiderpartiet vil
378 spesielt forby bruk av forsøk på dyr til kosmetiske formål. Inntil dette realiseres, er det
379 viktig for telemark arbeiderpartiet at alle varer som er testet på dyr skal merkes.

380 Eksotiske dyr har tradisjonelt vært en stor del av en sirkusforestilling i Norge, og det er
381 på høy tid at tar slutt. Disse dyrene er i all hovedsak importert, og med det skapt for helt
382 andre miljø og klima enn det de opplever i et sirkus her i Norge. Dyrene er ikke skapt for å
383 fungere som underholdning for andre, og mye reising og mange timer tilbrakt i trange bur
384 fører til stress og unaturlig atferd. For dyrene. Sirkuslivet kan umulig tilfredsstillende
385 eksotiske dyrs velferdsbehov, som vi ønsker å forby bruken av dette i Norge. Allerede
386 eksisterende sirkusdyr skal tas vare på, på en god og forsvarlig måte inntil deres
387 naturlige død. Det skal ikke avles opp nye dyr.

388 **Telemark Arbeiderparti vil:**

- 389 • Forby forsøk på dyr med unntak av medisinske formål, innføre importforbud av
390 kosmetikk testet på dyr
- 391 • Forby bruk av eksotiske dyr i sirkus

392

393 **Kommentar frå stortingsbenken:**

394

395 *Arbeiderpartiet har i flere budsjett foreslått en styrking av Norecopa som er den*
396 *institusjonen som arbeider aktivt for alternativer til dyreforsøk. I inneværende års*
397 *budsjett var tilsuddet foreslått fjernet. Arbeiderpartiet foreslo å videre og forsterke*
398 *støtten, men det ble ikke flertall for en slik støtte.*

399

400 *Forslagets øvrige punkter om forbud er foreløpig ikke fulgt opp.*

401

402

403

NEI til konkurranseutsetting av Sørlandsbanen

Det er ei avsporing når regjeringa Solberg vil konkurranseutsette jernbanestrekningane i Noreg.

Togpassasjerane skal sleppe erfaringane frå konkurranseutsetting som t.d. i England. Billettprisane der har auka med 27 % sidan 2010, og britiske togpendlarar betaler no seks gonger meir for billettane enn dei gjer i samanliknbare storbyar andre stader i Europa.

Erfaringar frå konkurranseutsetting av offentlege tenester viser også at det er dårlegare løns- og arbeidsvilkår for dei tilsette som er «konkurransefortrinnet» til dei private aktørane. Resultatet er utan unnatak dårlegare lønsvilkår, forverra arbeidstidsvilkår og dårlegare pensjonsrettar for dei tilsette.

Jernbanen er ein heilt grunnleggande viktig infrastruktur for samfunnstrygging og vernebuving i Noreg, og skal ikkje utsettast for ideologisk motivert konkurranseutsetting frå regjeringa Solberg og støttepartiet Venstre. NSB hadde i 2015 eit overskot på 2,8 milliardar kroner. Inntektene bør brukast til å styrke togtilbodet i Noreg gjennom å samle togdrift og infrastruktur i eitt selskap, til beste for passasjerar og godsdrift. Land som har lukkast i å utvikle jernbanane sine, har gjort nettopp dette. Derfor seier Nome Arbeiderparti nei til konkurranseutsetting av Sørlandsbanen og dei andre jernbanestrekningane her i landet.

Oppfølging av forslaget

Vi har flere ganger tatt opp tema i stortinget og det har vært stilt en rekke spørsmål om grunnlaget for anbud blant annet med stoppfrekvens og stoppesteder gjennom Telemark. Gjennom oppmerksomheten og oppfølgingen av disse spørsmålene er det nå gitt en garanti fra samferdselsministeren om at togtilbudet skal opprettholdes på minimum dagens nivå.

Behov for kartlegging av mineralressurser på Fensfeltet i Nome

Tilgang på mineralressurser er en økende utfordring for industri globalt, og spesielt for industrien, arbeidsplasser og økonomi i den vestlige verden.

– REE brukes i elbiler, i hybridbiler, mobiltelefoner, vindmøller og en rekke andre produkter. Det er ikke mulig å gjennomføre det grønne skiftet uten grønne metaller.

Fensfeltet i Nome har sannsynligvis forekomster av kritiske mineralressurser som kan bli økonomisk drivverdige i framtida, og er så langt det største området med sjeldne jordarter i Europa, trolig det største i den vestlige verden.

Pr i dag utføres det undersøkelser i området, betalt av kommune og fylke. Det er behov for mer krevende og kostbare undersøkelser, bl a dypere borehull enn i dag.

Undersøkelsene er av nasjonal interesse, og det må bevilges statlige midler til videre boringer og prøvetakinger.

Kommentar fra stortingsbenken:

444 **Arbeiderpartiet har foreslått en stor offensiv for mineralnæringen gjennom eget forslag i stortinget**
445 **som ble behandlet våren 2017. I tillegg har forslaget blitt fulgt opp gjennom forslag om økte**
446 **bevilgninger til mineralkartlegging i inneværende års statsbudsjett.**

447 **Reversering av energiloven**

448 Telemark Arbeiderparti krever at Regjeringen reverserer vedtaket i ny energilov om at
449 energiselskapene skal innføre funksjonelle skille mellom de ulike avdelingene i et
450 energiselskap. Dette er et distriktsfiendtlig forslag som vil svekke de lokalt forankrede
451 energiselskapene landet rundt.

452 Norge må følge europeisk standard og kun ha krav om funksjonelt skille for selskaper
453 med mer enn 100.000 kunder.

454 Begrunnelse:

455 I dag er det om lag 145 nettselskap i Norge. Mange av disse er små energiselskap som en
456 følge av lokalisering og kommunalt eierskap. Denne modellen har vist seg å være en
457 suksessfaktor for bygging og drift av infrastruktur i hele landet – og ikke bare der
458 folketettheten er størst.

459 Den aktuelle bestemmelsen i den nylig vedtatte Energiloven innebærer blant annet et
460 sterkt byråkratiserende og fordyrende forslag om å innføre såkalt funksjonelt skille
461 (ledelsesmessig skille), som innebærer tette skott mellom nettselskapet og resten av
462 konsernet. Dermed må selskapene ansette flere ledere og duplisere administrative
463 oppgaver. Dette vil på kort sikt øke nettleien, særlig i distriktene.

464 Med det nye vedtaket kan ansatte kun jobbe i ett av de nye datterselskapene, og
465 utbygging av for eksempel fiber og strømnnett kan ikke skje samtidig av de samme
466 folkene. Det blir gjort i dag, noe som sikrer gode fagmiljø, bruk av kompetanse på tvers
467 av avdelingene, mer kompetanse i hvert enkelt energiselskap og lavere pris for kundene.

468 Kommentar fra stortingsbenken

469 Arbeiderpartiet fikk sammen med en samlet opposisjon flertall for endre energiloven slik at det ikke
470 stilles krav om funksjonelt skille for selskaper med færre enn 30.000 kunder. Forslaget ansees derfor
471 som ivarettatt

472

473 **Næring og miljø hånd i hånd**

474 Forslag:

475 Innføre petroleumsfrie soner som ivaretar særskilte områder i Lofoten, Vesterålen og
476 Senja. I et belte på fem mil utenfor Lofoten skal det ikke være olje- og gass aktivitet.
477 Sørlige delen av Lofoten skal bli nasjonalpark.

478 Konsekvensutrede petroleumsaktivitet i Nordland 6. Utredningen skal avklare hvilke
479 deler som kan åpnes for olje- og gassvirksomhet og hvilke deler som bør unntas.

480 Avvente med områdene Nordland 7 og Troms 2. Områdene vil først kunne bli
481 konsekvensutredet fra 2021, etter neste stortingsperiode.

482 Begrunnelse:

483 Skien Arbeiderparti mener programkomiteen i Arbeiderpartiet har kommet frem til en
484 omforent løsning knyttet til Lofoten/Vesterålen/Senja og anbefaler Telemark
485 Arbeiderparti å støtte dette.

486 Arbeiderpartiet har lange viktige næringstradisjoner på norsk sokkel, samtidig som vi har
487 hatt fokus på miljøvennlig og teknologiske løsninger for å skåne norsk natur. Viktigheten
488 av å innhente kunnskap om potensielle muligheter er fortsatt tilstede, samtidig som man
489 skal være varsomme med sårbare kystområder.

490 Skien Arbeiderparti anbefaler Telemark Arbeiderpartis delegater til landsmøtet å støtte
491 fremlagte forslag fra programkomiteen i tre punkt.

492 *Kommentar fra stortingsbenken:*

493 *Forslaget ansees ivaretatt gjennom den handlingen som Telemark Arbeiderparti sine*
494 *delegater til landsmøte gjennomførte i forbindelse med landsmøte. Prinsippene i*
495 *forslaget fra Skien AP ble også landsmøtets vedtak.*

496

497 **Kapitaliseringsrenta**

498 AP meiner at prinsippet om at dei distrikta som avstår sine naturressursar til
499 storsamfunnet har krav på ein rettmessig del av den verdiskapinga desse ressursane gje
500 grunnlag til. AP vil i endre kapitaliseringsrenta i tråd med retningslinjene for verdsetting
501 av kraftskatteformål slik at berekna marknadsverdi for vasskraft gje eit rett uttrykk for
502 den faktiske marknadsverdien. Renta må endrast til rundt 3% o frå dagens 4,5 %.

503 Grunngeving:

504 Redusera kraftprisar har generell stor positivitet for storsamfunnet, men gje stor
505 inntektssvikt for kommunar som har store inngrep i naturen pga. kraftutbygging. 173
506 kommunar vil tape 380 millionar kr i 2017 i inntekter via eigedomsskatt på grunn av
507 lågare marknadsverdi for kraftselskapa. Den blå-blå regjeringa har via finansministren
508 ikkje fylgt opp Stortingsfleirtalets merknad 5. desember:

509 «Stortinget ber regjeringen vurdere kapitaliseringsrenten i eiendomsskatten på
510 krafteranlegg».

511 Finansministeren har trenert saka og det betyr at ved ingen endring av
512 kapitaliseringsrenta vil kommunane få eit ytterlegare skattebortfall i 2018.

513 *Kommentar frå stortingsbenken:*

514 *Arbeiderpartiet fremmet i forbindelse med alternativt statsbudsjett for 2017 en bred*
515 *gjennomgang av kalkulasjonsrenta som kommunene igjen benytter for å beregne*
516 *vannkraftverkenes verdi. Vi fikk dengang ikke flertall for forslaget, men det jobbes*
517 *videre med å få på og meir forutsigbar ordning for de kommunene som stiller*
518 *vannkraftressursene til rådighet.*

519

520 **Uttalelse D: Forsvar og våpeneksport**

521 Forsvarets grunnleggende funksjon er å beskytte og ivareta Norges sikkerhet, interesser
522 og verdier. Forsvaret skal utøve norsk myndighet og bidra til å forebygge og håndtere

523 episoder og sikkerhetspolitiske kriser. En viktig oppgave for Forsvaret må også være å
524 bidra til flernasjonal krisehåndtering og til arbeidet for internasjonal fred og sikkerhet.

525 Telemark Arbeiderpartiet er opptatt av at Forsvaret skal være integrert del av det norske
526 samfunnet. Vi er for et forsvar basert på allmenn verneplikt og mener at innretningen på
527 verneplikt og førstegangstjeneste må utvikles for å være best mulig tilpasset Forsvarets,
528 samfunnets og den enkelte vernepliktiges behov. For Arbeiderpartiet er menneskene i
529 Forsvaret viktigst, og vi ønsker å sikre gode rammevilkår og anerkjennelse av de ansatte
530 i Forsvaret.

531 Norge er en stor eksportør av våpen og annet militært utstyr, blant annet til flere aktører
532 som deltar i krigen i Jemen. Dette har en negativ innvirkning på norske utenrikspolitiske
533 tiltak for å bidra til fred. Telemark Arbeiderparti mener at lovverket må styrke Stortingets
534 evne til å føre kontroll over eksportpraksisen, og vil derfor stramme inn regelverket for
535 eksport av strategiske varer. Innen våpeneksport mener Telemark Arbeiderpartiet at vi
536 skal ha som mål å innføre sluttbrukererklæring fra alle land, og arbeide for at dette blir
537 norm i NATO.

538 Videre vil Telemark Arbeiderparti stanse all eksport av strategiske varer til autoritære
539 regimer, land hvor grunnleggende menneskerettigheter utfordres og land som har stor
540 sannsynlighet for å havne i væpnet konflikt. Stortinget skal løpende orienteres om
541 resultatet av lisensvurderinger.

542

543 **Telemark Arbeiderpartiet vil:**

- 544 • Oppfylle NATOs mål om å bruke 2 prosent av brutto nasjonalprodukt på forsvar
- 545 • Bevare et forsvar basert på allmenn verneplikt
- 546 • Innen våpeneksport ha som mål å innføre sluttbrukererklæring fra alle land, og
- 547 arbeide for at dette blir norm i NATO
- 548 • Stramme inn regelverket for eksport av strategiske varer
- 549 • At norsk næringsliv skal handle under et regelverk som samsvarer med Norges
- 550 ambisjon om å være en fredsnasjon
- 551 • At Norge ikke skal selge til autoritære regimer, land hvor grunnleggende
- 552 menneskerettigheter utfordres og land som har stor sannsynlighet for å havne i
- 553 væpnet konflikt
- 554 • Sørgе for å opprettholde et desentralisert Heimevern som dekker hele landet
- 555

556 *Kommentar fra stortingsbenken:*

557 *Disse punktene følges opp i arbeidet med vårt alternative statsbudsjett.*
558 *Forsvarsfraksjonen og Anniken Hutfeldt har vært offensive i kritikken av at*
559 *regjeringens satsing på forsvar har ført oss fjernere fra 2 prosentsmålet. Vi har et*
560 *budsjettforslag som styrker veien mot 2 %. Har ikke fått en fullgod tilbakemelding*
561 *på alle punktene, kan ettersendes.*

562

563

564

565

566

Uttalelse F: Integrering er nøkkelen

Norge skal ta sin del av ansvaret knyttet til mennesker som er på flukt, det ligger i våre sosialdemokratiske verdier. Vi skal ha en human asylpolitikk med et godt mottaksapparat som setter mennesket i fokus.

Ventetilværelsen før oppholdstillatelse eller før tildeling av bosettingskommune er en utfordring Telemark Arbeiderparti ønsker å ta alvorlig. Først og fremst ved å effektivisere saksbehandlingsregimet i statlige instanser, men også øke det generelle omfang av tilbud og tjenester som skal tilbys i norske asylmottak.

Familier og enkeltmennesker bor i en årrekke med minimalt av innhold og aktivitet. For Telemark Arbeiderparti skal det være et mål om at ventetiden i mottak skal være innholdsrik og at ventetiden i mottak skal være kortest mulig. Barn er de mest sårbare av de som sitter på mottak og må ha tilpassede tilbud, slik at man på raskest mulig tid igangsetter integreringsprosessen.

Alle barn bør få rett til barnehageplass ihht barnehageloven § 12 a. Barnehageplassene bør være gratis, og lovfestet uavhengig av foreldres status i søknadsprosessen.

Telemark Arbeiderparti anbefaler at det utarbeider tydeligere og mer konkrete kvalitetsstandarder for mottaksdrift, som inneholder krav om minimumstilbud og tjenester i mottaket.

Barnevernet har ansvar for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år. Asylsøkerne bor på noe som heter omsorgssentre. Omsorgssentrene er en slags barneverninstitusjon.

Utlendingsdirektoratet har ansvar for de enslige mindreårige asylsøkerne mellom 15 og 18 år. De bor på asylmottak for enslige mindreårige. Der bor det kun barn. Telemark Arbeiderparti mener det kan være hensiktsmessig at barnevernet får ansvar for samtlige enslige mindreårige for å sikre kontinuitet, strømlinjeformede tjenester og et best mulig oppfølgingstilbud.

Integrering er komplekst, men skal som hovedregel alltid ta utgangspunkt i hver enkelt menneskes muligheter, kunnskap og kompetanse. Introduksjonsprogrammet må inneha dette som et selvstendig mål. Programmet skal tilpasses den enkelte og differensieres slik at de individuelle mulighetene, ferdighetene og eventuelle utfordringer best mulig kartlegges.

Målet vil alltid være å lære godt norsk og å komme seg ut i arbeid raskest mulig.

For Telemark Arbeiderparti er det et viktig prinsipp at det er det offentlige som bærer hovedansvaret for å ivareta mennesker på flukt. Vi ønsker derfor at muligheten for å ta ut utbytte fra driften av asylmottak avvikes på lik linje som ved utbytte ved privatskoler. Kommuner skal ha fortrinnsrett dersom det etableres mottak i kommunen.

Kommentar fra stortingsbenken:

Er sendt vår kommunalfraksjon. Venter på tilbakemelding på hvordan arbeidet er fulgt opp.

Arbeiderpartiets stortingsgruppe har fremmet forslag om at kommuner skal kunne ta i mot flyktninger uansett størrelse (som motvekt til regjeringens forslag om minst 5000 innbyggere). Flere av intensjonene er ivaretatt i Arbeiderpartiets program og

619 *det arbeides målrettet med integrering i Aps kommunalfraksjon i Stortinget.*
620 *Uttalelsen må følges opp i det videre arbeidet.*
621

622 **Flytte ut statlige arbeidsplasser**

623

624 Forslag:

625 Et flertall av industribedrifter som har høy eksport ligger i distriktene. Det er her verdiene
626 skapes. Samtidig forsvinner arbeidskraften til storbyene. Staten må kompensere med å
627 flytte ut statsbedrifter o.l. Den høye andelen som jobber i offentlig sektor må flyttes til
628 mindre kommuner og byer for å stoppe megatrenden med tilflytting av unge til byene
629 med utarming av distriktene som resultat.

630 Begrunnelse:

631 Det er på tide at folk som investerer i næringsarbeidsplasser blir tilgodesett over
632 skatteseddelen til fordel for folk som investerer i eiendom. Slik det nå er, lønner det seg
633 å investere i eiendom i storbyene i stedet for å støtte f.eks. gründere i distriktene. Oslo
634 må bygge ut to klasserom i uka pga tilstrømmingen av innflyttere. Denne megatrenden
635 må snus. De av nasjonens ressurser som kan utnyttes i det grønne skiftet ligger også i
636 distriktene. Det er her snakk arbeidsplasser innenfor energi, kraft, skog, fiske og
637 oppdrett, kortreist matproduksjon og mineraler og bergverk.

638 Rattsø-utvalget hevder at det er viktig å bygge opp flere sterke byer og regionsentra enn
639 de 3 – 4 større byene vi har i dag. Å legge flere offentlige arbeidsplasser til naturlige
640 vekstsentre i distriktene samtidig som man bygger ut en god og effektiv infrastruktur
641 bygd på samfunnsøkonomisk lønnsomhet, er det som må til for å få til en bedre fordeling
642 av arbeidsplasser og bosetting i Telemark og i Norge.

643 *Kommentar fra stortingsbenken:*

644 *Flere av stortingsgruppas medlemmer har stilt spørsmål i spørretimen om*
645 *desentralisering og flytting/etablering av statlige arbeidsplasser. Konkret har Terje*
646 *og Lene jobbet aktivt for å etablere statlige arbeidsplasser på Notodden gjennom*
647 *§12 sonings-prosjektet, og jobber fremdeles med dette. Vi har også kjempet for den*
648 *åpne soningsavdelingen ved Kleivgrend i Fyresdal og for utbygging av Telemark*
649 *Fengsel i Skien. Arbeidet generelt med etablering av nye statlige arbeidsplasser er*
650 *godt ivaretatt i mange av våre fraksjoner på Stortinget.*

651

652 *Sentralstyret har satt ned et eget distriktspolitisk utvalg som også skal ha dette i*
653 *sitt mandat.*

654

655

656 **Fraktutjevning på drivstoffpriser**

657 Det innføres en ordning med fraktutjevning på drivstoffpriser

658 Begrunnelse:

659 Det er store forskjeller på drivstoffprisene avhengig av om en kjøper drivstoff i byen eller
660 på landet. I sentrale strøk kan en få drivstoff for flere kroner lavere pris enn ute i
661 distriktene. Egentlig burde det vært motsatt. Folk som bor i distriktene er mye mer av

662 avhengig av egne motoriserte fremkomstmiddel enn folk som bor i sentrale eller bynære
663 strøk. I bynære strøk er det bedre utbygde kollektivtilbud og folk har et reelt alternativ til
664 bruk av egen bil.

665 På den bakgrunn bør det innføres et fraktutjevningstilskudd som gir bensinstasjoner i
666 distrikts-Norge lavere innkjøpspris. En slik ordning kan gjennomføres på flere måter. Det
667 kan være en ren fraktutjevning som gir lik eller lavere innkjøpspris til
668 bensinstasjonsdrivere i distriktene sammenlignet med sentrale strøk. Eller det kan være
669 fraktutjevning etter et reisefordelingsprinsipp hvor det betales en innkjøpspris høyere
670 enn veiledende pris i sentrale områder mot at det betales en lavere pris i distriktene

671 *Kommentar fra stortingsbenken:*

672 *Dette forslaget har vært fremmet fra andre fylker i landsmøtet vårt tidligere, uten å*
673 *få flertall. Tilbakemeldingen fra vår samferdselsfraksjon er at det pr nå ikke er mulig*
674 *å håndtere så lenge prisfastsettingen er overlatt til markedet. Vi har ikke fått*
675 *gjennomslag for dette forslaget.*
676

677 **Arbeiderpartiet vil øke innsatsen mot spillavhengighet**

678

679 Spillavhengighet er et stort sosialt problem. Et forsiktig anslag tyder på at 40 000
680 mennesker er direkte rammet av spillavhengighet i Norge i dag.

681 De siste årene har det, tross lovforbud, vært en massiv vekst i markedsføringen av
682 pengespill fra utenlandske pengespillselskap i Norge.

683 Norske banker og andre finansinstitusjoner har ikke lov til å formidle penger til
684 utenlandske pengespillaktører. Målet med tiltaket er å ramme utenlandske spillselskap
685 og redusere tilbudet av utenlandske pengespill i Norge.

686 På tross av dette spilte 250 000 nordmenn hos utenlandske spillselskap i 2015. Så mye
687 som hver tredje av disse kan være spillavhengige – "en tilstand hvor en person har blitt
688 avhengig av pengespill, og har mistet kontrollen over sitt forbruk".

689 Markedskrefter har aldri løst et sosialt problem. Sosiale problemer løses med politikk.

690 Telemark Arbeiderparti vil:

- 691 • Øke innsatsen mot spillavhengighet
- 692 • Stramme inn reglementet for spillreklame for utenlandske selskaper

693

694 *Kommentar fra stortingsbenken:*

695 *Arbeiderpartiet har aktivt jobbet med dette og fikk til følgende vedtak i Stortinget i*
696 *fjor:*

697 *«Stortinget ber regjeringen kartlegge tilbudet til spillavhengige og fremme forslag*
698 *til tiltak som bedre ivaretar spillavhengige der mangler avdekkes.»*

699 *Det arbeides nå med et Dokument 8 forslag fremmet av Anette Trettebergstuen og*
700 *Geir Bekkevold i kulturkomiteen, hvor disse forslagene er fremmet:*

701 1. Stortinget ber regjeringen stanse pengespill hos
702 uregulerte pengespillselskaper ved å blokkere nettsidene
703 deres samt hindre nedlasting av og spilling
704 via apper.
705 2. Stortinget ber regjeringen få fortgang i arbeidet
706 med å gi Lotteritilsynet mulighet til å kreve årlig
707 rapportering fra bankene om transaksjoner til uregulerte
708 spillselskaper og betalingsleverandører.
709 3. Stortinget ber regjeringen få fortgang i arbeidet
710 med å gi Lotteritilsynet mulighet til å pålegge bankene
711 å avvise transaksjoner til uregulerte spillselskap.
712 4. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om innføring
713 av krav om registrert spill knyttet til alle digitale
714 pengespill.
715 5. Stortinget ber regjeringen vurdere sterkere begrensninger
716 på reklame for lovlige pengespillaktører,
717 samt vurdere om andre målemetoder enn pengebruken må brukes i reguleringen av
718 omfanget.
719 6. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å gi
720 Lotteritilsynet mulighet til å ilegge overtredelsesgebyr
721 ved brudd på forbudet mot markedsføring av
722 uregulerte pengespill.
723 7. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at
724 Lotteritilsynet skal få utvidet mulighet til å granske
725 saker, blant annet med tilgang til offentlige registre,
726 og til å kreve framlegging av opplysninger fra aktører
727 som helt eller delvis medvirker til markedsføring
728 eller gjennomføring av uregulerte pengespill.
729 8. Stortinget ber regjeringen utrede grunnlaget for å
730 trekke Statens pensjonsfond utland (SPU) ut av
731 pengespillselskaper med sikte på en vurdering i forbindelse
732 med den årlige forvaltningsmeldingen om
733 fondet.
734

735 **Studenter og tannhelse**

736 Tannhelsetjenesteloven regulerer fylkeskommunens ansvar for den offentlige
737 tannhelsetjenesten. Loven gir enkelte grupper av befolkningen rett til et regelmessig og
738 oppsøkende tilbud i den fylkeskommune der de bor eller midlertidig oppholder seg.

739 Den offentlige tannhelsetjenesten omfatter tannhelsetjeneste som utføres enten av
740 fylkeskommunens ansatte eller av privatpraktiserende tannlege som har inngått avtale
741 med fylkeskommunen. Grupper som omfattes av tannhelsetjenesteloven er:

- 742 • Barn og ungdom fra fødsel til og med det året de fyller 18 år
- 743 • Psykisk utviklingshemmede i og utenfor institusjon
- 744 • Grupper av eldre, langtidssyke og uføre i institusjon og hjemmesykepleie
- 745 • Ungdom som fyller 19 eller 20 år i behandlingsåret
- 746 • Andre grupper som fylkeskommunen har vedtatt å prioritere

747 Bare fire av ti studenter har vært hos tannlegen det siste året. Når behandlingen ikke
748 lenger er gratis, går økonomi foran tannhelsen. Dette er problematisk. Det offentlige må
749 ta et større ansvar for studentenes helsetilbud. Studenter har svært dårlig økonomi.

750 Skillet som fremgår av nåværende Tannhelsetjenestelov mellom en 20-åring og de som
751 er over 20, er både kunstig og har ikke rot i virkeligheten. Det er ingenting som tilsier at
752 en student på 22 år har bedre råd enn en 20-åring. Hvem som skal betale og ikke for
753 tannlegebehandling bør være basert på en reell idé om hvem som har råd til slike utgifter
754 og ikke.

755 Telemark Arbeiderparti vil:

- 756 • At studenter som mottar studiestøtte fra Lånekassen blir en del av gruppene som
757 omfattes av tannhelsetjenesteloven og en del av det offentlige fylkeskommunale
758 tilbudet, og skal finansieres delvis statlig.

759
760

761 *Kommentar fra stortingsbenken:*

762 *Dette forslaget er oversendt utdanningsfraksjonen og helsefraksjonen. Har foreløpig*
763 *ikke fått konkret tilbakemelding. Vil ettersendes.*

764

765 **Et barnevern til det beste for landets barn**

766 Barnevernet i Norge har hatt en stor utvikling både i antall meldinger, utredninger og
767 økonomi. Per nå er det i overkant av 53.000 barn som mottar hjelpetiltak fra norsk
768 barnevern.

769 Et ideologisk drevet barnevern:

770 Telemark Arbeiderparti mener barnevern er en slik oppgave som skal forvaltes og drives
771 av det offentlige. Vi ønsker ikke å legge til rette for at velferdstjenester drives på en slik
772 måte at man kan ut økonomisk utbytte.

773 Ankemuligheter og adopsjon:

774 Dagens barnevern legger til rette for at biologiske foreldre kan anke en
775 omsorgsovertakelse hvert år, inntil barnet er 18 år. Dette er en åpenbar belastning for
776 barnet og alle ressurser rundt han/hun. Telemark Arbeiderparti mener Norge må
777 innskrenke dette for barn plassert i fosterhjem der det er overhengende lite
778 sannsynlighet for tilbakeføring, slik mange europeiske land har gjort. Stortinget har de
779 siste årene vedtatt lovendringer som skal legge til rette for mer bruk av adopsjon i
780 barnevernet. Dette er et godt tiltak for økt stabilitet for barna, og Telemark Arbeiderparti
781 støtter denne utviklingen.

782 Rekruttering av fosterhjem:

783 Det er viktig å rekruttere tilstrekkelig og riktige fosterhjem. Dette har vært en utfordring i
784 flere år, til tross for at det nå rekrutteres flere fosterhjem enn noen gang. Det er særlig
785 vanskelig å finne fosterhjem til enkelte bestemte grupper, som ungdom, søsken, barn
786 med funksjonsnedsettelse og barn med minoritetsbakgrunn. I tillegg er det slik at over
787 40 prosent av fosterbarna opplever en eller flere utilsiktede flyttinger innen ulike
788 fosterhjem. Telemark Arbeiderparti mener man må legge til rette for at fosterforeldre skal
789 få støtte slik at de klarer oppdraget.

790 Et mer enhetlig system for godtgjøring og forsterkningstiltak vil kunne bidra til mer
791 forutsigbare rammer for fosterforeldre som har omsorg for søsken og barn med særlig

792 behov. For å få tilstrekkelig, riktige og stabile fosterhjem og hindre at fosterhjem gir opp
793 slik at barna må flytte, må vi se på alle rammebetingelsene til fosterforeldrene i
794 sammenheng, både de faglige og de økonomiske. Å påta seg en oppgave for samfunnet,
795 som fosterhjem, skal ikke være en oppgave som går i økonomisk negativ balanse, eller at
796 pensjonsoppsparingen blir skadelidende. Bedre kartlegging før valg av tiltak, og bedre
797 oppfølging av fosterforeldre, vil også virke positivt for å rekruttere.

798 Det må sikres videreformidling av informasjon som barnevernet har, når familier endrer
799 bostedskommune. Barnets beste må ivaretas over kommunegrensene.

800

801 *Kommentar fra stortingsbenken:*

802 *Familiefraksjonen har jobbet aktivt med disse spørsmålene.*

803 *Når det gjelder kommersialiseringen, jobber familiefraksjonen nå med forslag om å*
804 *fase ut kommersielle aktører fra institusjonsdelen av barnevernet.*

805

806 *Arbeiderpartiet foreslo i 2016 følgende:*

807 *«Stortinget ber regjeringen legge fram retningslinjer for kvalitetssikring, kontroll og*
808 *begrensninger av uttak for private aktører.»*

809 *Dette forslaget fikk ikke flertall. Derimot fikk vi flertall for et viktig forslag rett før jul:*

810 *«Stortinget ber regjeringen sette ned et offentlig utvalg som skal kartlegge*
811 *pengestrømmer i offentlig finansierte velferdstjenester, herunder handel mellom*
812 *nærstående, bruk av skatteparadis, tynnkapitalisering og utbytte. Utvalget skal*
813 *foreslå løsninger som kan sørge for at offentlige midler i størst mulig grad går til*
814 *produksjon av faktisk velferd, og hvordan uønsket skattetilpasning i selskap som i*
815 *all hovedsak er finansiert av offentlige midler, kan hindres.»*

816

817 *Når det gjelder ankemulighetene, foreslo Arbeiderpartiet følgende i 2016, men fikk*
818 *ikke flertall:*

819 *«Stortinget ber regjeringen gjennomgå ankemulighetene biologiske foreldre har ved*
820 *omsorgsovertakelse, vurdere løsninger som sikrer bedre stabilitet og ro for barn, og*
821 *komme tilbake til Stortinget på egnet måte i løpet av 2016».*

822

823 *Når det gjelder fosterfamiliene, har vi foreslått og fått gjennomslag for en NOU om*
824 *fosterhjemsomsorgen. Vi sikret også flertall for flere viktige tiltak da vi behandlet*
825 *fosterhjemsmeldingen i 2016:*

826 *Stortinget ber regjeringen gjennomgå bruken av tvang når det gjelder barn innenfor*
827 *barnevernet og fosterhjemsomsorgen.*

828

829 *Stortinget ber regjeringen sikre at barn som har begått overgrep, barn med traumer*
830 *eller barn som har vært utsatt for overgrep, følges opp.*

831
832 *Stortinget ber regjeringen sikre fosterfamilier med barn med funksjonsnedsettelse*
833 *trygge og forutsigbare rammevilkår og god og koordinert tilrettelegging.*

834
835 *Stortinget ber regjeringen sette i gang forskning på hvordan biologiske barn*
836 *opplever å være fostersøster/bror.*
837

838 *Stortinget ber regjeringen se på tiltak som kan gjøres for hvordan adopterte barn*
839 *kan få best mulig oppfølging for å sikre en god oppvekst.*
840

841 *Stortinget ber regjeringen vurdere om også pålagte tiltak kan settes inn uten*
842 *samtykke under svangerskap for å sørge for tidlig hjelp og forebygge omsorgssvikt*
843 *for nyfødte.*
844

845 *Stortinget ber regjeringen vurdere hvorvidt alle fosterforeldre årlig bør gis*
846 *veiledning, blant annet om grensesetting.*

847
848 *Stortinget ber regjeringen fremme forslag for Stortinget som sikrer likeverdige*
849 *økonomiske rammevilkår for fosterforeldre i kommunale fosterhjem.*

850
851 *Stortinget ber regjeringen utrede fosterforeldres pensjonsvilkår med siktemål om at*
852 *fosterforeldre ikke skal tape på å være frikjøpt på grunn av barnets ekstra behov for*
853 *omsorg og oppfølging.*

854 *Stortinget ber regjeringen om en full gjennomgang av fosterhjemskontraktene, og*
855 *komme med en løsning som gir større forutsigbarhet enn i dag, herunder bedre*
856 *rettigheter for fosterforeldrene og en mer formell tilknytning for barnet til*
857 *fosterhjemmet.*

858
859 *Stortinget ber regjeringen sette i gang et forskningsprosjekt for å se på hva slags*
860 *ettervern som har best effekt.*

861
862 *Stortinget ber regjeringen gjennomgå regelverket for fosterforeldre som blir*
863 *uføretrygdet eller får arbeidsavklaringspenger.*

864
865 *Stortinget ber regjeringen om at det igangsettes en NOU om fosterhjemsomsorgen*
866 *for å få en helhetlig gjennomgang.*

867
868 *Stortinget ber regjeringen sørge for at det ved eventuell innføring av nasjonalt*
869 *kartleggingssystem sikres at hvert barn får individuell og faglig vurdering.*

870
871 *Stortinget ber regjeringen vurdere å fremme forslag til lov om at ingen*

872 omsorgsovertakelse skal bli vedtatt uten at barnets egen familie eller nære nettverk
873 er vurdert og at det i forskrift bestemmes at det i saksframstillingen eller på annen
874 måte skal synliggjøres at dette er vurdert før vedtaket ble fattet.

875
876 *Stortinget ber regjering sørge for at fylkesmannen i sitt tilsyn med*
877 *barneverntjenesten også undersøker spesifikt om familie eller nære nettverk er*
878 *vurdert i alle omsorgsovertakelser.*

879
880 *Stortinget ber regjeringen sørge for at søsken som hovedregel ikke blir splittet ved*
881 *omsorgsovertakelse, og at det gjøres tiltak som legger bedre til rette for*
882 *fosterfamilier som tar i mot søsken.*

883

884

885 **E-elevtjenester**

886 Å ha det vanskelig psykisk har mange ringvirkninger i livet ellers. Forskning forteller oss
887 at så mange som 1 av 2 vil utvikle en psykisk lidelse i løpet av livet. Og mange opplever å
888 ha det vanskelig psykisk og fysisk i tenårene.

889 Alt som skole, jobb og hverdagsliv blir tøft om man har det vondt inni seg. Å forsøke å
890 bidra til å bedre statistikkene rundt psykisk helse er både positivt for samfunnet for øvrig
891 og individet selv. Det er knapt med ressurser på helsestasjonene og
892 skoletjenestene/elevtjenestene ved skolene. Et tiltak som krever lite kostnader, men har
893 mange fordeler er derfor e-helsesøster, eller e-elevtjenester (rådgivere, helsesøster og
894 andre ressurser i vgs.).

895 Dette kan bli et viktig lavterskeltilbud for å nå ut til flere unge. En e-
896 helsesøster/elevtjenester kan være aktuelt å tilby i egen regi i f.eks. fylke eller
897 kommune. En slik tjeneste vil fungere som en helsesøster-, eller elevtjenestefunksjon,
898 over internett. Dette er et tiltak som appellerer til ungdom som har et eller annet de lurer
899 på. Tjenesten kan f.eks. inneholde: en "ofte stilte spørsmål"-funksjon, oversikt over
900 helsesøstre/rådgivere etc. ved skolene, booking av timer og tilgang på relevante artikler
901 eller brosjyrer. Å snakke om følelser kan for mange bli lettere over internett ettersom
902 man på et vis er beskyttet av skjermen. Dette vil treffe ungdommer der de bruker mye tid;
903 internett. I tillegg vil det være lavterskel, og kan tenkes å frigjøre ressurser og
904 effektivisere dersom det kan frigjøre dyrebar tid for helsesøstre, rådgivere etc.

905 Telemark Arbeiderparti vil:

- 906 • Utvikle en helsesøstertjeneste eller en elevtjenestefunksjon på nett.

907

908 *Kommentar fra stortingsbenken:*

909 *Dette har helsefraksjonen i Stortinget jobbet mye med og vært pådriver for. Nå*
910 *finnes det gode tilbud for dette, og den mest kjente er Helsesista på SnapChat.*

911

912 **Luftambulanse**

913 Begrunnelse:

914 Telemark Ap ønsker at det skal etableres en base for luftambulanse i Telemark. Når de
915 faglige vurderingene ligger til grunn, skal beslutningen forankres i representantskapet i
916 Telemark Arbeiderparti.

917 *Kommentar fra stortingsbenken:*

918 *Dette har vært fulgt opp både gjennom påtrykk i stortingssaker, i merknader og*
919 *møter. Foreløpig uten noe resultat fra helseminister eller regjering. Saken må følges*
920 *videre opp, og vil blant annet følges opp gjennom spørsmål til helseministeren nok*
921 *en gang. Her følger ikke regjeringen opp.*

922

923 **Bredbånd til hele landet**

924 Ap vil sikre brei band dekning i heile Norge og sikre midlar til dette der kor slik utbygging
925 ikkje er lønnsam. Eit minimum er at næringslivet får den kapasitet dei trenger for å
926 konkurrere.

927 Grunngeving:

928 Eit vel utbygd brei bands nett over heile Norge er viktig for busetnad og næringsutvikling
929 i heile landet

930

931 *Kommentar fra stortingsbenken:*

932 *Dette er det arbeidet aktivt med og vi foreslo å legge bredbåndsutbygging inn i NTP*
933 *og bruke 500 mill. kroner i året på dette. Vi er også i prosess med å se på muligheter*
934 *for å forsterke satsingen ytterligere.*

935

936

937 **DAB-dekning**

938 AP vil sikre at DAB dekninga blir minst like god som dagens FM dekning.

939 Grunngeving:

940 Det er mykje som tydar på at mange bygder og griskrendte strøk i dag får dårlegare
941 dekning med nytt DAB nett enn tidlegare. Dette er ikkje ynskjeleg og heller ikkje
942 forsvarleg om ein tenker beredskap.

943 *Kommentar fra stortingsbenken:*

944 *Arbeiderpartiet har fremmet en rekke forslag og sørget for at Stortinget kalte inn 4*
945 *statsråder, justis, samferdsel, kultur og kyst- til redgjørelse hvor vi krevde å få*
946 *bekreftet at beredskapen blir minimum like god etter DAB for før innføring av DAB.*

947 *Rapporter og svar vi har fått viser at dekningen med DAB er vesentlig bedre enn*
948 *med FM. I svar fra Digitalradio Norge sies det følgende:*

949 «Dog fungerer teknologiene forskjellig, derfor kan det untaksvis være enkelte
950 steder hvor man opplever at FM-dekningen på en kanal kan ha vært bedre. Det
951 avgjørende er uansett at man har bra utstyr som monteres og brukes riktig.
952 Informasjonsarbeidet har derfor vært det aller viktigst gjennom slukkeprosessen det
953 siste 1,5 året.».

954

955

956

957

958

959

960

961

962

963

964